

Anonymiseret version

Oversættelse

C-83/20 - 1

Sag C-83/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

17. februar 2020

Forelæggende ret:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugal)

Dato for forelæggelsesafgørelsen:

23. januar 2020

Appellanter:

BPC Lux 2 Sàrl

BPC UKI LP

Bennett Offshore Restrucing Fund Inc.

Bennett Restructuring Fund LP

Queen Street Limited

BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund,
L.P.

BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P.

CSS, LLC

Beltway Strategic Opportunities Fund, L.P.

EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P.

TP Lux HOLDCO, S.a.r.l.

VR Global Partners, L.P.

CenturyLink

City of New York Group Trust

Dignity Health

GoldenTree Asset Management Lux S.a.r.l.

GoldenTree High yield Value Fund Offshore 110 Two Limited

San Bernardino County Employees Retirement Association

EJF DO Fund (Cayman), LP

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group, S.A.

Indstævnte:

Banco de Portugal

Banco Espírito Santo, S.A.

Novo Banco, S.A.

DO

SUPREMO TRIBUNAL ADMINISTRATIVO

(ØVERSTE DOMSTOL I FORVALTNINGSRETTLIGE SAGER)

[*udelades*]

Den administrative afdeling for Supremo Tribunal Administrativo (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har truffet [*udelades*] følgende afgørelse.

BAGGRUNDEN FOR TVISTEN

1. BPC 2 Sàrl, BPC UKI LP, Bennett Offshore Restructuring Fund Inc., Bennett Restructuring Fund LP, Queen Street Limited, BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund L.P., BTG Pactual Absolute Return II Master Fund L.P., CSS LLC, Beltway Strategic Opportunities Fund L.P., EJF Debt Opportunities Master Fund L.P, TP Lux HoldCo S.a.r.l., VR Global Partners L.P., CenturyLink, City of New York Group Trust, Dignity Health, GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l., GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited, San Bernardino County Employees Retirement Association og EJF DO Fund (Cayman) L.P. har anlagt appelsag [*omissis*] mod den dom, der er afsagt den 12. marts 2019 af Tribunal Administrativo de Círculo de Lisboa (Lissabons kredsdomstol i forvaltningsretlige sager, Portugal).

Sagsøger i de forenede sager, Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. – som havde anlagt appelsag i henhold til art[ikel] 140 og 149 i [Código de Processo nos Tribunais Administrativos (lov om forvaltningsretspleje, i det følgende benævnt »CPTA«)], ved Tribunal Central Administrativo Sul (appeldomstol i forvaltningsretlige sager syd, Portugal) – anlagde efterfølgende en kassationsappelsag ved Supremo Tribunal Administrativo (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) i henhold til CPTA, artikel 151, stk. 1.

Begge appelsager blev antaget til realitetsbehandling ved afgørelse af 17. juli 2019.

A- Appellanterne har fremført deres anbringender [udelades].

BANCO DE PORTUGAL har fremsat bemærkninger til disse anbringender [udelades].

B- MASSA INSOLVENTE DO ESPÍRITO SANTO FINANTIAL GROUP, SA, der er sagsøger i de forenede sager [udelades], har fremført sine anbringender, hvoraf følgende kan udledes:

»[...] 43. Endvidere [fastslog] [udelades] retten i første instans ligeledes i den appellerede dom, at den påberåbte ulovlighed vedrørende en krænkelse af EU-retten var uberettiget, når man tog i betragtning, at

i) den manglende eller ukorrekte gennemførelse af direktiv 2014/59/EU var blevet påberåbt utidigt, idet fristen for gennemførelsen af dette direktiv endnu ikke var udløbet på tidspunktet for vedtagelsen af lovdekret nr. 114-A/2014, og ii) ejendomsretten, der er reguleret i chartrets artikel 17 eller i artikel 1 i tillægsprotokol 1, ikke var blevet krænket, idet begrænsningen af aktionærernes ejendomsret var velbegrundet.

44. I lyset af de principper, der er anerkendt i EU-retten – og som, selvfølgelig, også er anerkendt i den portugisiske forfatning – skal enhver begrænsning af ejendomsretten opfylde følgende krav: i) være begrundet i almenvellet, ii) kun ske i de tilfælde og under de betingelser, der er fastsat ved lov, iii) straks kompensere for tab ved en rimelig godtgørelse, og iv) overholde proportionalitetsprincippet.

45. [udelades] [Såfremt det måtte antages], at princippet om »no creditor worse off« ligeledes [fandt] [udelades] anvendelse på aktionærerne, i) er det ikke udtrykkeligt hjemlet i den retlige ramme, som regulerer afviklingshandlingen, og ii) den enhed, der traf afviklingshandlingen, var af den opfattelse, at dette princip ikke fandt anvendelse på aktionærerne, således som det fremgår af Banco de Portugals svarskrift.

46. Under alle omstændigheder bør det bemærkes, at den beskyttelsesordning for kreditorer, der er fastsat i artikel 145 B, stk. 3, i [Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras (generel ordning for finansierings- og kreditinstitutter, i det følgende benævnt »RGICSF«)], der blev

indført ved lovdekret nr. 114-A/2014, også er i strid med bestemmelserne i direktiv 2014/59/EU, for så vidt som den i) ikke fastsætter, at der skal foretages to uafhængige værdiansættelser; ii) ikke kræver, at værdiansættelserne skal foretages hurtigst muligt, og iii) bestemmer, at betalingen til kreditorerne af differencen som følge af værdiansættelsen først må finde sted efter likvidationen af det institut, der er genstand for afviklingshandlingen.

47. Selv om det antages, at den nationale ordning kan fortolkes på en måde, der er i overensstemmelse med EU-retten, fremgår det ikke, hvorledes en sådan fortolkning i så fald kunne føre til, at aktionærene blev stillet i samme situation, som de ville have befundet sig i ved en fuldstændig likvidation af det finansielle institut, der er omfattet af afviklingshandlingen, eftersom den fremgangsmåde, hvorefter Banco de Portugal traf afviklingshandlingen, uundgåeligt havde indflydelse på denne mulighed.

48. Appellanten er ikke enig i fremførelsen af, at aktionærene, uanset anvendelsen af princippet om »no creditor worse off«, er tilstrækkeligt beskyttede af: i) det udbytte der følger af det oprindelige kreditinstituts eller dets insolvente bos modtagelse af et eventuelt overskud ved salg af broinstituttet, som angivet i RGICSF, artikel 145-I, stk. 4, og ii) de opnåede resultater ved likvidationen af den enhed, der er genstand for afviklingshandlingen, som skal udføres i henhold til bestemmelserne i [Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas (lov om insolvens og genetablering af virksomheder)].

49. En samlet eller særskilt anvendelse af disse to ordninger fører imidlertid ikke til en tilfredsstillende eller rimelig løsning for aktionærene eller i det mindste svarende til den løsning, der ville følge af anvendelsen af princippet om »no creditor worse off« på aktionærene – en anvendelse, der ved at benytte mekanismen om overensstemmende fortolkning i den foreliggende sag i dag støder på de vanskeligheder, som allerede er nævnt, således at der foreligger en klar krænkelse af ejendomsretten og proportionalitetsprincippet, som er fastsat i chartret.

50. Herefter overgås der til en analyse af navnlig direktiv 2014/59/EU, der i artikel 32 fastsætter, at vedtagelsen af en afviklingshandling er betinget af, at alle følgende betingelser er opfyldt: i) at den kompetente myndighed har konstateret, at instituttet er nødlidende eller forventeligt nødlidende, ii) at der under hensyntagen til tidsfaktoren og andre relevante omstændigheder ikke findes andre foranstaltninger iværksat af den private sektor eller af en tilsynsmyndighed, herunder foranstaltninger til tidlig indgriben eller nedskrivning eller konvertering af relevante kapitalinstrumenter, og iii) at en afviklingshandling er nødvendig ud fra almene hensyn, hvilket skal forstås som sådanne, der er nødvendige for at nå de omhandlede mål i [artikel 32, stk. 1, litra c), og stk. 5, i direktiv 2014/59/EU].

51. Direktiv 2014/59/EU hjemler en bred vifte af afviklingsværktøjer, nemlig et helt eller delvist virksomhedssalg (artikel 38 og 39), oprettelsen af et broinstitut

(artikel 40 og 41), adskillelsen af aktiver (artikel 42) og et »bail-in«-værktøj (artikel 43 ff.).

52. I begrundelsen for afviklingshandlingen findes der imidlertid ikke en eneste linje, et eneste ord eller så meget som en hentydning til en eventuel værdiansættelse – heller ikke implicit – om det alternativ, der ville være det mest indlysende blandt de ovennævnte fire, som det eneste, der ville gøre det muligt at bevare BES' økonomiske integritet, dvs. en bail-in ved hjælp af relevante kapitalinstrumenter.

53. Ud over nødvendigheden af at tage proportionalitetsprincippet i betragtning på tidspunktet for vedtagelsen af den egentlige afviklingshandling fastsætter direktiv 2014/59/EU ligeledes, at når der er truffet beslutning herom, må en indgriben i ejendomsretten ikke være uforholdsmæssig.

54. Kommissionen fandt i denne forbindelse, at en indgriben i ejendomsretten ikke ville være uforholdsmæssig, hvis de berørte aktionærer og kreditorer fik anerkendt en ret til godtgørelse for den værdi, de ville have haft ret til at modtage i forbindelse med en normal likvidation af virksomheden.

55. Denne tilgang er nedfældet i direktiv 2014/59/EU, som fastlægger en dobbelt godtgørelsesordning: i) betaling af en ydelse til instituttet under afvikling; og ii) det såkaldte princip om, at ingen kreditorer og aktionærer må stilles ringere, uden at det væsentlige indhold af ejendomsretten vil blive anset for at være krænket.

56. Uafhængigt af den direkte virkning af direktiv 2014/59/EU skal den nationale myndighed [med ansvar for vedtagelsen af afviklingshandlingen], i det foreliggende tilfælde Banco de Portugal, derfor altid respektere godtgørelsesmekanismen for instituttet under afvikling som klare udtryk for ejendomsretten, der er beskyttet ved chartret.

57. Som det fremgår af disse bemærkninger, skulle den (foreløbige eller endelige) værdiansættelse, der er fastsat i artikel 36 i direktiv 2014/59/EU, ligesom betalingen af modydelserne til instituttet under afvikling, der blev fastsat på tidspunktet for værdiansættelsen, som ligeledes er fastsat i denne artikel, have været foretaget hurtigst muligt efter vedtagelsen af beslutningen om afvikling.

58. Desuden indeholder direktiv 2014/59/EU ligeledes en ordning for sikkerhedsforanstaltninger for aktionærer og kreditorer og bestemmer, hvorefter aktionærene og de kreditorer, hvis krav ikke er blevet overført, har ret til at modtage dækning for deres krav mindst svarende til det, de ville have modtaget, hvis instituttet under afvikling var blevet likvideret ved en almindelig insolvensbehandling (jf. direktivets artikel 73).

59. Med henblik herpå bestemmer artikel 74 i direktiv 2014/59/EU, at en uvildig person skal foretage en værdiansættelse snarest muligt efter afviklingshandlingen eller afviklingshandlingerne, som bl.a. har til formål at fastlægge forskellen

mellem i) den behandling, som aktionærer og kreditorer ville have fået, hvis instituttet under afvikling havde været underlagt almindelig insolvensbehandling, og ii) den faktiske behandling, som aktionærer og kreditorer i instituttet under afvikling har fået i forbindelse med afviklingen (direktivets artikel 74, stk. 2), med den virkning, at aktionæerne og/eller kreditorerne i tilfælde af en positiv difference i deres favør vil have ret til at få denne udbetalt via afviklingsfinansieringsordningerne.

60. [udelades] Selv om lovdekret nr. 114-A/2014 blev vedtaget efter offentliggørelsen af direktiv 2014/59/EU og fastsætter [udelades], at det har til formål delvist at gennemføre denne regel, er det åbenbart, at det fuldstændig tilsidesætter dette formål.

61. RGICSF fastlægger ikke – [som] den heller ikke gjorde før vedtagelsen af lovdekret nr. 114-A/2014 – nogen ordning for betaling af en modydelse til instituttet under afvikling, som det er fastsat i artikel 36 i direktiv 2014/59/EU, idet det blot bestemmes, at saldoen af salgsprovenuet efter tilbagebetaling af de beløb, der er stillet til rådighed af afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker skal tilbagebetales til det oprindelige kreditinstitut eller dets insolvente bo.

62. Denne løsning er meget forskellig fra den, der anbefales i direktivet, da den ikke sikrer en tilstrækkelig og rettidig godtgørelse for »ekspropriationen« af aktiverne fra instituttet under afvikling.

63. For det andet bemærkes, at selv om RGICSF i artikel 145 B, stk. 3, fastsætter en ordning til sikring af kreditorerne, gør den i modsætning til, hvad der er fastsat i direktiv 2014/59/EU, ikke det samme i forhold til aktionæerne, selv om det er de portugisiske regeludstedende myndigheder selv – herunder Banco de Portugal – der erkendte nødvendigheden af at fastsætte en **passende godtgørelse til aktionæerne – regulerende myndigheder der, så vidt vides, blev hørt i forbindelse med vedtagelsen af lovdekret nr. 114-A/2014, men som på uforklarlig vis ikke indførte nogen passende godtgørelsesordning for aktionæerne.**

64. Selv hvis det var muligt at fortolke den nationale ordning således, at den er i overensstemmelse med EU-retten, således som retten i første instans har anført, ved at anvende princippet om »no creditor worse off« på aktionæerne, ville en sådan løsning ikke være tilstrækkelig af de grunde, der er anført i præmis 159-164.

65. Hvad endelig angår de to eksisterende ordninger i den nationale lovgivning, som uden at være udtryk for en anvendelse af princippet om »no creditor worse off« på aktionæerne angiveligt efter opfattelse fra retten i første instans er egnede til på passende vis at beskytte aktionærernes ejendomsret, kan sådanne ordninger hverken anses for egnede eller tilstrækkelige af de i præmis 165-171 anførte grunde.

66. Følgelig er direktivets bestemmelser om sikkerhedsforanstaltninger for aktionærer ikke blevet gennemført, og denne omstændighed kan ikke afhjælpes ved en overensstemmende fortolkning eller løses ved at anvende de mekanismer til formodet beskyttelse af aktionærerne, der er fastsat i den gældende nationale lovgivning.

67. For det tredje foreskriver lovdekret nr. 114-A/2014 heller ikke gennemførelsen af de to ovennævnte uafhængige værdiansættelser, der er fastlagt i artikel 36 og 74 i direktiv 2014/59/EU – værdiansættelser, som er grundlæggende for en korrekt og rettidig gennemførelse af sikkerhedsforanstaltningerne for aktionærer og kreditorer.

68. Lovdekret nr. 114-A/2014 fastsætter kun en enkelt værdiansættelse (jf. RGICSF, artikel 145 F, stk. 5, og artikel 145 H, stk. 4), uden at fastsætte nogen forpligtelse til hurtig gennemførelse, hvilket kun kan skade dens sikkerhed og rettidighed.

69. Hvad angår den direkte virkning af direktivet og fristen for dets gennemførelse er det desuden uacceptabelt, at en medlemsstat vælger hurtigt at gennemføre et direktiv – endog før gennemførelsesfristen – og gør det på en mangelfuld måde. Derved krænker medlemsstaten de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 4, stk. 3, TEUF og artikel 288 TEUF.

70. I forbindelse med vurderingen af, om nationale regler er forenelige med EU-direktiver, har Domstolen fastslået, at nationale bestemmelser, hvis erklærede formål [udelades] [er] at gennemføre et direktiv, kan anses for at henhøre under dette direktivs anvendelsesområde fra datoen for dets ikrafttræden – og således ikke først fra den frist, der er fastsat for [direktivets] gennemførelse – således at en medlemsstat, når den gennemfører et direktiv inden fristens udløb, er særlig forpligtet til at gøre dette korrekt og fuldstændigt.

71. I den foreliggende sag havde de pågældende nationale bestemmelser [udelades] det klare formål [udelades] at tilpasse den portugisiske retsorden til direktiv 2014/59/EU. De placerede således afviklingssystemet for finansielle institutioner inden for rammerne af EU-rettens anvendelse.

72. Direktiv 2014/59/EU, særlig artikel 36, 73 og 74, har til formål at anvende proportionalitetsprincippet og ejendomsretten i chartret, således at den portugisiske lovgivers ukorrekte gennemførelse af disse artikler også af denne grund – krænkelse af proportionalitetsprincippet og ejendomsretten, som direktivets bestemmelser havde til formål at tydeliggøre – udgør en krænkelse af lovgivers forpligtelser i henhold til traktaten.

73. Endelig er det vigtigt at holde sig for øje, at selv inden udløbet af fristen for gennemførelse af et direktiv og efter dets ikrafttræden, jf. artikel 4, stk. 3, TEUF og artikel 288 TEUF, er medlemsstaterne forpligtet til »i løbet af den i direktivet fastsatte frist at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe

virkeliggørelsen af det i direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare« – det, der benævnes spærret virkning.

74. *[udelades] Selv om retten, hvis afgørelse er blevet appelleret, anerkendte, at der forelå en sådan forpligtelse, der påhvilede medlemsstaterne, fandt den ikke desto mindre, at denne virkning ikke forelå i det foreliggende tilfælde.*

75. *Retten tager fejl på dette punkt, givet at [udelades] den nationale lovgiver ved at foretage en ukorrekt gennemførelse af direktiv 2014/59/EU – uden bl.a. at fastsætte en passende værdiansættelse af aktiver og passiver eller udbetaling af en passende godtgørelse til det afviklede institut og dens aktionærkreds – har skabt en situation, hvor afviklingshandlingen har kunnet vedtages under de af Banco de Portugal fastsatte betingelser, hvis virkninger går ud over det tidspunkt, hvor den blev vedtaget, og [udelades] langt ud over fristen for gennemførelsen af direktiv 2014/59/EU.*

76. *Det må således fastslås, at den ukorrekte gennemførelse af direktiv 2014/59/EU, der blev gennemført ved lovdekret nr. 114-A/2014 af 1. august 2014 – som kun blev vedtaget på denne dato for at regulere afviklingshandlingen for BES, der blev vedtaget to dage senere[,] – alvorligt har skadet virkeliggørelsen af det ved dette direktiv foreskrevne mål, hvilket klart kunne forudses på det tidspunkt, hvor der blev indført en retlig ordning for afviklingshandlinger, der klart er i strid med direktiv 2014/59/EU.*

77. *Eftersom den nævnte retlige ordning på området for afviklingshandlinger, dvs. RGICSF, artikel 145 A-145 O, i sin helhed tilsidesætter flere EU-retlige regler og principper, skal [udelades] [udelades] retten af denne grund [udelades] annullere den fuldstændigt på grund af fællesskabsrettens forrang. [...]*

[udelades] Der er nedlagt påstand om, at sagen antages til realitetsbehandling [udelades].«

BANCO DE PORTUGAL har gjort gældende [udelades]:

»[...] LL) For så vidt angår den ved afviklingshandlingen anførte krænkelse af den private ejendomsret for afviklingsinstitutets aktionærer og af proportionalitetsprincippet, som er fastsat i artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og artikel 1 i tillægsprotokol 1, er det allerede anført ovenfor, at [udelades] de grunde [udelades], som appellanten har påberåbt sig, ikke på relevant vis adskiller sig fra anbringendet om den fremførte ugyldighed af afviklingshandlingen som følge af en krænkelse af ejendomsretten og proportionalitetsprincippet i forhold til portugisisk ret [udelades], [udelades], [da] disse rettigheder og principper naturligvis ikke adskiller sig i det væsentlige [udelades] for så vidt angår deres omfang og indholdet af deres respektive beskyttelse, som følger af EU-retten.

MM) Hertil kommer [udelades] appellants åbenbart fejlagtige fortolkning af den appellerede dom (og den citerede retspraksis fra Den Europæiske Unions

Domstol) i den forstand, at den skulle anerkende den direkte anvendelse af princippet om »no creditor worse off« for aktionærerne i kreditinstitutter, der skal afvikles i henhold til lovdekret nr. 114-A/2014 (dvs. før udløbet af fristen for gennemførelsen af direktiv 2014/59/EU), hvilket åbenbart ikke er i overensstemmelse [udelades] med virkeligheden, givet at det, som retten i første instans fremførte i denne henseende, simpelthen var, at [udelades] det faktum, at de nationale regler, som gælder for afviklingen af BES, ikke tog højde for anvendelsen af det ovennævnte princip på aktionærerne, navnlig ikke var ensbetydende med, at »aktionærernes situation ikke også er omfattet af normens beskyttelsesområde inden for rammerne af statens civilretlige ansvar uden for kontraktforhold [...], hvis de lider under en forringelse af deres retstilstand i forhold til den, de ville være i i tilfælde af likvidation – et argument, der under alle omstændigheder ikke er blevet fremført«.

NN) Appellanten kunne i øvrigt [udelades] ikke påberåbe sig dette anbringende [udelades], eftersom [udelades] det intuitivt kan konkluderes – ved at bankafviklingshandlingen indgår i kreditinstituttets ekstreme misligholdelse af de gældende rater og manglende evne til umiddelbart eller på kort sigt at opfylde sine forpligtelser (jf. RGICSF, artikel 145 C, stk. 1 og 3) – at situationen for aktionærerne i det alternative scenarie til vedtagelsen af afviklingshandlingen for BES – nemlig, dette instituts umiddelbare og ukontrollerede insolvens – ville have været den samme eller endda værre end den, de rent faktisk befandt sig i efter vedtagelsen af den ovennævnte afviklingshandling.

OO) Det er netop i dette scenarie – idet der indrømmes en mulighed for, at aktionærerne i det konkrete tilfælde har befundet sig i en værre situation end den, de ville have befundet sig i det alternative likvidationsscenario uden en afviklingshandling for kreditinstituttet [udelades] – hvor bestemmelserne [udelades] i RGICSF, art[ikel] 145 I, stk. 4, kan være relevante for modtagelsen af en eventuel saldo af provenuet fra salget af broinstituttet, og på den anden side, de åbenlyse fordele ved gennemførelsen af en ordentlig likvidationsproces for instituttet, der er genstand for afvikling, på en måde der bidrager til at neutralisere effekten af en eventuel (og usandsynlig) forskel i situationen for aktionærerne i tilfælde af afvikling henholdsvis likvidation på et tidspunkt, der ligger umiddelbart forud for afviklingen.

PP) [udelades] Det må nødvendigvis konkluderes, at den omstændighed, at den nationale lovgivning, på grundlag af hvilken afviklingshandlingen blev vedtaget, ikke fastsætter bestemmelser om godtgørelse til aktionærerne i instituttet under afvikling, ikke er i strid med chartrets artikel 17 og artikel 1 i førnævnte tillægsprotokol 1, for så vidt som en eventuel begrænsning af disse aktionærers ejendomsret er fuldt ud begrundet i selve arten af og egenskaberne ved deres investeringer, eftersom de er ejere af banken og derfor er forpligtet til at være de første til at bære konsekvenserne af den forringelse af bankens finansielle situation (præcist som det følger af rammen for den generelle ordning for insolvens).

QQ) Appellantens synspunkt, hvorefter Banco de Portugal – uafhængigt af, hvad der var fastsat i den nationale lovgivning, der fandt anvendelse på tidspunktet for afviklingshandlingen vedrørende BES – i forbindelse med denne foranstaltning burde have anvendt løsninger som dem, der er indeholdt i art[ikel] 36, stk. 4, litra e), og art[ikel] 73 og 74 i direktiv 2014/59/EU (om anerkendelse af en eventuel godtgørelse til instituttet under afvikling og dens aktionærer), når de nævnte løsninger udgør krav, der følger af den private ejendomsret, giver heller ingen [omissis] mening alene af den grund, at afviklingsmyndigheden er forpligtet til at anvende en afviklingshandling på grundlag af den ordning, der på dette tidspunkt var i kraft i det nationale retssystem.

RR) [udelades] [I] forhold til den anførte manglende eller ukorrekte gennemførelse af direktiv 2014/59/EU ved lovdekret nr. 114-A/2014 – og de konsekvenser, der ville følge af dets uanvendelighed som følge af fællesskabsrettens forrang – er det ligeledes godtgjort, at Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Groups søgsmål er åbenbart uberettiget.

SS) Navnlig fordi det fremgår af Den Europæiske Unions Domstols praksis [udelades], at den portugisiske lovgiver den 1. august 2014 ikke havde nogen forpligtelse til at have gennemført nogen af direktivets bestemmelser i national ret, da disse bestemmelser ikke havde direkte virkning på daværende tidspunkt, og fordi de nationale retter ikke var bundet af princippet om, at national ret skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retten for så vidt angår det nævnte direktiv.

TT) På den anden side er en delvis og gradvis gennemførelse af et direktiv fuldt ud tilladt før udløbet af gennemførelsesfristen, uden at direktivet, når dette er tilfældet, får direkte virkning og selvfølgelig langt mindre i forhold til alle dets indeholdte bestemmelser.

UU) [udelades] Lovgiver har i lovdekret nr. 114-A/2014 således [udelades] ikke [tilsidesat] sin forpligtelse til at afholde sig fra at vedtage bestemmelser, som efter udløbet af fristen for gennemførelsen af direktiv 2014/59/EU risikerer at bringe virkeliggørelsen af direktivets mål i alvorlig fare, for det første fordi en (manglende) overholdelse af denne forpligtelse, som det allerede er blevet fastslået, skal vurderes på grundlag af virkningerne af de bestemmelser, der faktisk er vedtaget i den nationale retsorden, og ikke på grundlag af den manglende gennemførelse af foranstaltninger, der endnu ikke er bindende, som i det foreliggende tilfælde.

VV) Og, for det andet, fordi der blandt de vigtigste mål, der udtrykkeligt er fastsat i direktiv 2014/59/EU, [udelades] ikke, end ikke indirekte eller implicit, henvises til det europæiske krav om, at afviklingsinstitutter og deres respektive aktionærer skal kompenseres (i modsætning til, hvad der klart gælder for deres kreditorer), hvilket gør det muligt at konkludere, at den omstændighed, at lovdekret nr. 114-A/2014 ikke foreskriver udbetaling af eventuel godtgørelse til de banker, der er genstand for afvikling, og deres aktionærer, ikke bringer den fremtidige gennemførelse af de foreskrevne mål i det nævnte direktiv i fare.

WW) Selv hvis godtgørelsen til de banker, der er under afvikling og til deres aktionærer retligt set måtte være et af de væsentligste mål med direktiv 2014/59/EU, forholder det sig ikke desto mindre således, at resultatet heraf selv i dette tilfælde ikke ville være blevet bragt i fare – og endnu mindre i væsentlig grad – ved vedtagelsen af lovdekret nr. 114-A/2014, navnlig fordi [udelades] dets bestemmelser hverken er til hinder for eller begrænser, at de banker, der eventuelt kan blive genstand for afvikling efter udløbet af fristen for gennemførelsen af direktivet og deres respektive aktionærer faktisk altid kan modtage visse godtgørelser, når de opfylder de nødvendige betingelser herfor. [...]«

– I den appelsag, som Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group har anlagt, har NOVO BANCO, SA indgivet følgende svarskrift, hvor følgende er fremført [...]:

[>]17) Appellanten har ikke godtgjort [udelades] en krænkelse af ejendomsretten og proportionalitetsprincippet, der er fastsat i artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i artikel 1 i tillægsprotokollen til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

18) Uanset at der ved lovdekret nr. 114-A/2014 [udelades] var foretaget en delvis gennemførelse af det nævnte direktiv i overensstemmelse med direktivets artikel 130, havde medlemsstaterne indtil den 31. december 2014 til at gennemføre det.

19) Appellanten har hverken i sin oprindelige stævning eller i sit ankeskrift angivet grundene til, at RGICSF, artikel 145 A-145 O skal fraviges.

20) Europa-Kommissionen og Den Europæiske Centralbank bistod Banco de Portugal i afviklingsbeslutningen af 3. august 2014 uden at modsætte sig denne. [...]

34) Den anmodning om præjudiciel afgørelse, som appellanten i den foreliggende sag har anmodet om, kan ikke antages til realitetsbehandling, navnlig fordi den er åbenbart irrelevant. [...]«

[udelades]*

II — Faktiske omstændigheder

Der henvises til de faktiske omstændigheder, der er fastslået i den appellerede dom, og som forstås som gengivet i nærværende afgørelse.

*

RETSGRUNDLAG

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. har anlagt sag til prøvelse af afgørelsen fra [Tribunal Administrativo e Fiscal – TAF – de Lisboa] (domstolen i forvaltnings- og skatteretlige sager i Lissabon) om nødvendigheden af en anmodning om præjudiciel afgørelse.

I denne henseende har appellanten anført, at der – i modsætning til, hvad retten hævder – er uenighed i den foreliggende sag vedrørende følgende punkter: i) fortolkningen af artikel 36, 73 og 74 i direktiv 2014/59/EU i forbindelse med anvendelsen af et værktøj til adskillelse af aktiver, ii) den portugisiske stats eventuelle krænkelse af EU-retten ved ikke at have gennemført direktiv 2014/59/EU korrekt i national ret ved vedtagelsen af lovd[ekret] nr. 114-A/2014, og iii) de nationale retters eventuelle forpligtelse til at fortolke den nationale lovgivning i overensstemmelse med direktiv 2014/59/EU.

[udelades] [udelades]

Banco de Portugal har nedlagt påstand om, at sagen afvises [udelades].

[udelades].

*

[udelades].

[udelades] I henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) skal retterne i Den Europæiske Unions medlemsstater (EU) anmode Den Europæiske Unions Domstol om at træffe præjudiciel afgørelse om ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gyldigheden af en EU-ret[sakt], når de finder, at dens besvarelse er nødvendig, for at den pågældende nationale ret kan afsige dom, og dens afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres.

Når der rejses et spørgsmål vedrørende EU-retten under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er denne ret forpligtet til at forelægge spørgsmålet til præjudiciel afgørelse for Domstolen (artikel 267, stk. 3, TEUF).

[udelades] Det tilkommer den nationale retsinstans at vurdere nødvendigheden af en præjudiciel forelæggelse og at træffe afgørelse herom uafhængigt af de af parterne fremsatte anmodninger herom.

[udelades]

Henset til den omstændighed, at Supremo Tribunal Administrativo (den øverste forvaltningsdomstol) er underlagt en forelæggelsespligt, er det ikke nødvendigt at undersøge dette anbringende.

[udelades].

2. [udelades] En præjudiciel forelæggelse er nødvendig, når det er klart, at en afgørelse fra Den Europæiske Unions Domstol er nødvendig, for at en national ret kan afsige dom, og den nationale ret er i stand til med tilstrækkelig præcision at fastlægge sagens retsgrundlag og faktiske omstændigheder samt de retlige spørgsmål, som disse rejser.

Art[ikel] 267 TEUF bestemmer:

»Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- a) om fortolkningen af traktaterne
- b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, har retten pligt til at indbringe sagen for Domstolen.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, der vedrører en person, der er frihedsberøvet, træffer Domstolen afgørelse hurtigst muligt.«

Lad os undersøge [udeladt], om [udeladt] der er tvivl om gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt udstedt af et EU-organ.

Massa Insolvente de Espírito Santo Financial Group S.A. har fremført [udelades], at den omhandlede afviklingshandling krænker EU-retten, navnlig ejendomsretten og proportionalitetsprincippet (art[ikel]17 og 52 [i] Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og artikel 32, 36, 73 og 74 i direktiv 2014/59/EU), ved kumulativt at opfylde flere af forudsætningerne herfor, navnlig dem, der omhandler nødvendigheden og proportionaliteten i forhold til de formål, der forfølges, når der ikke gøres nogen bemærkning herom i den anfægtede handling som følge af en ukorrekt gennemførelse af direktivet i den nationale lovgivning, der er gennemført ved lovdekret nr. 114-A/2014 [udelades] gennem en ændring af artikel 145 A-145 O i lovdekret nr. 298/92 af 31. december 1992 [som godkender RGICSF] [udelades], som ikke alene [udelades] er i strid med denne retlige ramme, men også med princippet om fællesskabsrettens forrang.

Det omstridte lovdekret nr. 114-A/2014 [udelades] i den foreliggende sag [udelades] ændrede »den generelle ordning for finansierings- og kreditinstitutter,

der blev godkendt ved lovdekret nr. 298/92 af 31. december 1992, som ændrer den ordning, der er fastlagt i Afsnit VIII om afviklingshandlinger, og som delvis gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber«.

Før ikrafttrædelsen af lovdekret nr. 114-A/2014 var den gældende affattelse af lovdekret nr. 298/92 [udelades] den, der fulgte af lovdekret nr. 63-A/2013 af 10. maj 2013, og som indeholdt følgende bestemmelser:

»Artikel 145 A

Formålet med afviklingshandlingerne

Banco de Portugal kan anvende de foranstaltninger, der er fastsat i dette kapitel, på kreditinstitutter med hjemsted i Portugal med henblik på at opfylde ét af følgende mål:

- a) sikre kontinuiteten i leveringen af grundlæggende finansielle tjenesteydelser,
- b) beskytte mod den systemiske risiko,
- c) beskytte skatteydernes og statskassens interesser,
- d) beskytte indskydernes tillid.

Artikel 145 B

Vejledende princip for anvendelse af afviklingshandlingerne

1 – Ved anvendelse af afviklingshandlingerne bør det sikres, at kreditinstituttets aktionærer og kreditorer påtager sig det pågældende instituts underskud i henhold til deres rangorden og på lige vilkår inden for hver kreditorkategori.

2 – Bestemmelserne i det foregående stykke finder ikke anvendelse på garanterede indskud i henhold til artikel 164 og 166.

Artikel 145 C

Anvendelse af afviklingshandlingerne

1 – Såfremt et kreditinstitut ikke opfylder betingelserne eller det er sandsynligt, at det ikke opfylder betingelserne for at bevare tilladelsen til at udøve sin virksomhed, kan Banco de Portugal, hvis det er nødvendigt for at opfylde et af de i artikel 145 A omhandlede mål, anvende følgende afviklingshandlinger:

- a) hel eller delvis salg af virksomheden til en anden enhed, der er godkendt til at udøve den pågældende virksomhed,

b) *hel eller delvis overdragelse af virksomheden til et eller flere broinstitutter.*

2 – *Banco de Portugal vil tage afviklingshandlinger i brug, når den finder det usandsynligt, at kreditinstituttet inden for en rimelig frist vil kunne gennemføre de nødvendige foranstaltninger for at vende tilbage til en opfyldelse af betingelserne om soliditet og overholdelse af de tilsynsmæssige forhold.*

3 – *For så vidt angår det i stk. 1 fastsatte skal det forstås, at der foreligger en reel sandsynlighed for, at et kreditinstitut ikke opfylder betingelserne for at beholde tilladelsen til at udøve sin virksomhed, når én af følgende omstændigheder – hvis relevans Banco de Portugal skal vurdere i lyset af de i artikel 145 A nævnte mål – er til stede:*

a) *kreditinstituttet har lidt tab, der kan gøre indgreb i indskudskapitalen, eller hvis der er tungtvejende grunde til at antage, at det vil være tilfældet på kort sigt,*

b) *kreditinstituttets aktiver viser sig at være mindre end dets respektive forpligtelser, eller hvis der er tungtvejende grunde til at antage, at det vil være tilfældet på kort sigt,*

c) *kreditinstituttet kan ikke opfylde sine forpligtelser, eller hvis der er vægtige grunde til at antage, at det vil være tilfældet på kort sigt.*

4 – *Anvendelsen af afviklingshandlinger er ikke betinget af en forudgående afhjælpning.*

5 – *Anvendelsen af en afviklingshandling berører ikke muligheden for på ethvert tidspunkt at anvende et eller flere afhjælpningsmidler. [udelades]*

Artikel 145 D

Fratrædelse af ledelses- og tilsynsorganer

1 – *Når Banco de Portugal beslutter at anvende en afviklingshandling, fratræder medlemmerne af det pågældende kreditinstituts ledelses- og tilsynsorganer, og, såfremt Banco de Portugal måtte beslutte det, den revisor eller det revisionsfirma, der er kompetent til at revidere regnskaberne, og som ikke er en del af det pågældende tilsynsorgan.*

2 – *I det i det foregående stykke nævnte tilfælde udnævner Banco de Portugal de nye medlemmer af kreditinstituttets bestyrelse på de betingelser, der er fastsat i den følgende artikel, og uden vedtægtsmæssig begrænsning, samt et tilsynsorgan eller en finansinspektør, der med de fornødne ændringer er omfattet af bestemmelserne i artikel 143.*

3 – *Hvis Banco de Portugal i overensstemmelse med stk. 1 afskediger revisoren eller revisionselskabet, udpeger Banco de Portugal en anden revisor eller revisionsvirksomhed til at udføre disse opgaver.*

4 – De medlemmer af ledelses- og tilsynsorganerne samt den revisor eller revisionsvirksomhed, der er kompetent til at kontrollere regnskaberne, og som ikke er en del af det pågældende tilsynsorgan, der er fratrukket i henhold til stk. 1, skal fremlægge alle de oplysninger, som Banco de Portugal anmoder dem om, og samarbejde med denne om anvendelsen af afviklingshandlingerne.

Artikel 145 E

Bestyrelsen

1 — De medlemmer af bestyrelsen, som Banco de Portugal udnævner i henhold til stk. 2 i den foregående artikel, modtager et vederlag fra institutionen, og ud over de beføjelser og forpligtelser, der ved lov og vedtægter er tillagt bestyrelsen, tildeles følgende beføjelser:

- a) de i artikel 145, stk. 2, omhandlede beføjelser og forpligtelser,
- b) beføjelsen til at gennemføre de beslutninger, der er truffet af Banco de Portugal i henhold til artikel 145 F-145 I, uden at det er nødvendigt at indhente et forudgående samtykke fra kreditinstituttets aktionærer.

2 – De udpegede bestyrelsesmedlemmer udøver deres hverv inden for et tidsrum, som fastsættes af Banco de Portugal, idet denne periode løber i højst et år, men kan forlænges for perioder af samme varighed.

3 – Artikel 145, stk. 3, 4 og 6-10, finder anvendelse med de nødvendige tilpasninger.

Artikel 145 F

1 – Banco de Portugal kan bestemme, at der helt eller delvis skal sælges aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og aktiver, der forvaltes af et kreditinstitut, til en eller flere virksomheder, der er godkendt til at udøve den pågældende virksomhed.

2 – Med henblik på gennemførelsen af det, som er fastsat i det foregående stykke, opfordrer Banco de Portugal potentielle købere til at afgive bud og skal, henset til det krav om hurtighed, som omstændighederne kræver, sikre procedurens gennemsigtighed og en retfærdig behandling af alle interesserede parter.

3 – Ved udvælgelsen af den erhvervende virksomhed tager Banco de Portugal hensyn til de formål, der er fastsat i artikel 145 A.

4 – De potentielle købere skal have umiddelbar adgang til de relevante oplysninger om kreditinstituttets finansielle og formuemæssige situation med henblik på værdiansættelsen af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der skal sælges, idet den tavshedspligt, der er omhandlet i artikel 78, ikke kan håndhæves til dette formål, men med forbehold for den

forpligtelse, der påhviler dem til at bevare den behørigte fortrolighed af de pågældende data.

5 – Med henblik på det i stk. 1 omhandlede salg skal de aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er udvalgt af Banco de Portugal, inden for en frist, som den fastsætter, værdiansættes i forhold til salgstidspunktet af en uafhængig enhed, der betales af kreditinstituttet og udpeges af Banco de Portugal selv, og som skal anvende en værdiansættelsesmetode, der er baseret på markedsvilkårene, og subsidiært på grundlag af en rimelig værdi, der skal tage hensyn til den immaterielle værdi, positiv eller negativ, som følger af salget til den erhvervende virksomhed.

6 – Banco de Portugal fastsætter størrelsen af den finansielle støtte, som afviklingsfonden om nødvendigt skal yde med henblik på at virkeliggøre det i stk. 1 omhandlede salg.

7 – Banco de Portugal kan indbyde indskudsgarantifonden, eller, når der er tale om foranstaltninger, der finder anvendelse inden for rammerne af det integrerede system for land-andelsbanker, garantifonden for land-andelsbanker til at samarbejde om processen for salg af garanterede indskud i overensstemmelse med artikel 167 A eller artikel 15 A i lovdekret nr. 45/98 af 9. november 1997, som ændret ved lovdekret nr. 126/2008 af 21. juli 2008, nr. 211-A/2008 af 3. november 2008 og nr. 162/2009 af 20. juli 2008.

8 – Såfremt værdien af de solgte passiver overstiger aktivernes værdi, udgør den finansielle støtte, der ydes for at kompensere for denne forskel i henhold til stk. 6 og 7, en fordring fra afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker over for det sælgende kreditinstitut.

9 – Hvis dette er tilfældet, tilbageføres provenuet fra salget til det sælgende kreditinstitut.

10 – Efter salget skal driftskontinuiteten vedrørende de aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er solgt, sikres, herunder navnlig ved at:

a) den erhvervende virksomhed i enhver retlig og kontraktmæssig henseende skal anses for at være det sælgende kreditinstituts efterfølger med samtlige de overdragne rettigheder og forpligtelser,

b) det sælgende kreditinstitut og ethvert selskab, der tilhører samme koncern, og som leverer tjenesteydelser inden for den solgte virksomheds område, skal give den erhvervende virksomhed alle de oplysninger, som den har anmodet om, og sikre denne adgang til informationssystemerne vedrørende den solgte virksomhed, og for et mellem parterne nærmere aftalt vederlag fortsætte med at levere de tjenesteydelser, som den erhvervende virksomhed finder nødvendige for den solgte virksomheds normale drift.

11 – Den i stk. 1 omhandlede beslutning om gennemførelse af et salg får virkning uanset eventuelle modstridende lovbestemmelser eller aftaler og udgør et tilstrækkeligt grundlag for at gennemføre enhver retlig formalitet i forbindelse med salget.

12 – Den i stk. 1 omhandlede beslutning om salg er hverken underlagt et forudgående samtykke fra kreditinstituttets aktionærer eller modparterne i aftaler om aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er bestemt til salg, og kan ikke tjene som grundlag for udøvelsen af nogen ret til førtidig ophævelse indeholdt i de pågældende aftaler.

13 – Et eventuelt delvist salg af kreditinstituttets virksomhed må ikke berøre den fulde overdragelse af det sælgende kreditinstituts aftalemæssige forpligtelser, med overdragelse af de forpligtelser, der er forbundet med de solgte aktiver, herunder navnlig for så vidt angår aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, securitisation eller andre aftaler, der indeholder nettingklausuler.

14 – Hvis den modydelse, der fastsættes ved salget af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, ikke svarer til deres rimelige værdi, kan den erhvervende virksomhed, efter tilladelse fra Banco de Portugal, tilbageføre de nævnte aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver i overensstemmelse med bestemmelserne i det foregående stykke, med en tilsvarende justering af den førortalte modydelse.

15 – Som et alternativ til den i det foregående stykke omhandlede tilbagebetaling kan Banco de Portugal foreslå den erhvervende virksomhed at udbetale differencen mellem den fastsatte modydelse og den rimelige værdi af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver.

16 – Den i det foregående stykke omhandlede betaling kan som omhandlet i stk. 6 og 7 foretages ved at overføre nye aktiver fra det sælgende kreditinstitut til den erhvervende virksomhed eller via afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker.

17 – Hvis det i stk. 1 omhandlede salg fører til en fusion i overensstemmelse med den gældende konkurrencelovgivning, kan transaktionen gennemføres, inden Autoridad de Defensa de la Competencia (konkurrencemyndigheden) træffer afgørelse om ikke at rejse indsigelse, uden at dette berører de foranstaltninger, som denne myndighed senere måtte beslutte at træffe.

Artikel 145 G

Hel eller delvis overdragelse af virksomheden til broinstitutter

1 – Banco de Portugal kan bestemme, at der skal ske en hel eller delvis overdragelse af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og aktiver, som forvaltes af et kreditinstitut, til et eller flere broinstitutter, der er oprettet til dette

formål, med henblik på et senere salg af disse aktiver til en anden virksomhed, der er godkendt til at udøve den pågældende virksomhed.

2 – Banco de Portugal kan ligeledes bestemme, at der skal ske en hel eller delvis overdragelse af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og aktiver, som forvaltes af to eller flere kreditinstitutter, der indgår i samme koncern, til et eller flere broinstitutter med henblik på de i det foregående stykke nævnte formål.

3 – Broinstituttet er et kreditinstitut med retlig karakter af en bank, hvis aktiekapital er 100% ejet af afviklingsfonden.

4 – Afviklingsfonden tegner og udbetaler broinstituttets aktiekapital af egne midler.

5 – Broinstituttet oprettes efter aftale med Banco de Portugal, som godkender dens vedtægter, idet bestemmelserne i kapitel ii i afsnit ii ikke finder anvendelse.

6 – Efter indgåelsen af den i foregående stykke omhandlede aftale er broinstituttet forpligtet til at udøve de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1.

7 – Broinstituttets aktiekapital må ikke være mindre end det minimum, der er fastsat ved ministeriel bekendtgørelse af det medlem af regeringen, der har kompetencen på finansområdet, og efter høring af Banco de Portugal, idet broinstituttet skal overholde de regler, der gælder for banker.

8 – Broinstituttet kan påbegynde sin virksomhed, før det har opfyldt registreringsformaliteterne og de øvrige formaliteter, der er fastsat i loven, med forbehold af sin pligt til at efterkomme disse hurtigst muligt.

9 – Banco de Portugal fastsætter ved cirkulære de regler, der finder anvendelse på broinstitutternes oprettelse og drift.

10 – Código das Sociedades Comerciais (lov om handelselskaber) finder anvendelse på broinstitutter med de nødvendige tilpasninger under hensyn til disse institutters formål og karakter.

11 – Banco de Portugal udpeger på forslag fra afviklingsfondens eksekutivkomité medlemmerne af broinstituttets bestyrelse og tilsynsorgan, som skal følge alle instrukser og henstillinger fra Banco de Portugal, herunder navnlig beslutninger om broinstituttets ledelse.

12 – Broinstituttet har en begrænset varighed på to år, som kan forlænges for perioder af ét år af hensyn til almenvellet, navnlig når der fortsat er risiko for den finansielle stabilitet, eller når der er igangværende forhandlinger med henblik på salg af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, men den maksimale varighed kan under ingen omstændigheder overstige fem år.

13 – I forbindelse med sin virksomhed skal broinstituttet reguleres af kriterier for virksomhedsledelse, der gør det muligt at opretholde et lavt risikoniveau.

14 – Hel eller delvis overdragelse af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer eller aktiver administreret af et kreditinstitut til et eller flere broinstitutter, som er oprettet med henblik herpå, samt en eventuel forlængelse af den i stk. 12 fastsatte frist skal meddeles Autoridad de Defensa de la Competencia (konkurrencemyndigheden), men udgør på grund af sin midlertidige karakter ikke en virksomhedsfusion i henhold til de gældende konkurrenceregler.

Artikel 145 H

Broinstituttets aktiver og finansiering

1 – Banco de Portugal udvælger de aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, som skal overføres til broinstituttet ved dets stiftelse.

2 – Broinstituttet kan ikke få overført de forpligtelser, som det oprindelige kreditinstitut har indgået med:

a) sine aktionærer, medlemmerne af sin bestyrelse og tilsynsorgan, revisorer eller revisionselskaber eller personer med denne egenskab i forhold til andre virksomheder, som har et kontrol- eller koncernforhold til det oprindelige kreditinstitut,

b) personer eller enheder, som i løbet af de sidste fire år forud for oprettelsen af broinstituttet har været aktionærer, ansatte eller leverandører af de i litra a) omhandlede tjenesteydelser, og hvis handlinger eller undladelser har medført kreditinstituttets finansielle vanskeligheder, eller som har bidraget til at forværre dets situation,

c) ægtefæller, slægtninge i første grad, uanset om de er blodsbeslægtet eller beslægtet gennem giftermål, eller tredjemænd der handler på vegne af de i litra a) og b) ovenfor nævnte personer eller enheder,

d) de ansvarlige for begivenheder med forbindelse til kreditinstituttet, eller som har draget fordel heraf direkte eller gennem en mellemmand, og som har medført økonomiske vanskeligheder eller ved deres handlinger eller undladelser inden for deres ansvarsområder efter Banco de Portugals opfattelse har bidraget til at forværre situationen.

3 – De instrumenter, der indgår i fastlæggelsen af kreditinstituttets egenkapital, hvis betingelser er blevet godkendt af Banco de Portugal, kan heller ikke overføres til broinstituttet.

4 – De i stk. 1 nævnte aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver skal inden for en frist, som fastsættes af Banco de Portugal, værdiansættes

i forhold til overdragelsestidspunktet af en uafhængig enhed, der udpeges af Banco de Portugal og betales af kreditinstituttet.

5 – Efter overførslen i henhold til stk. 1 er gennemført, kan Banco de Portugal når som helst gennemføre enhver af følgende foranstaltninger:

a) overførsel af andre aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver fra det oprindelige kreditinstitut til broinstituttet,

b) overførsel af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og aktiver, som forvaltes af broinstituttet, til det oprindelige kreditinstitut.

6 – Banco de Portugal fastsætter størrelsen af den finansielle støtte, som afviklingsfonden om nødvendigt skal yde med henblik på etableringen og udførelsen af broinstituttets virksomhed, navnlig ved ydelse af lån til dette institut til ethvert formål eller ved at stille de midler til rådighed, der anses for nødvendige for gennemførelsen af broinstituttets kapitaludvidelser.

7 – Banco de Portugal kan indbyde indskudsgarantifonden eller, hvis der er tale om foranstaltninger, der finder anvendelse inden for rammerne af det integrerede system for land-andelsbanker, garantifonden for land-andelsbanker til at samarbejde om processen for overførsel af garanterede indskud til et broinstitut i overensstemmelse med artikel 167 A, henholdsvis artikel 15 A i lovdekret nr. 345/98 af 9. november 1998.

8 – Den samlede værdi af de passiver og ikke-balanceførte elementer, der skal overføres til broinstituttet, kan ikke overstige den samlede værdi af de aktiver, der overdrages af det oprindelige kreditinstitut, eventuelt med tillæg af midler fra afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker.

9 – Efter gennemførelsen af den overførsel, der er omhandlet i stk. 1, skal kontinuiteten i transaktionerne vedrørende aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der overføres, sikres, og broinstituttet skal i alle retlige og kontraktmæssige øjemed anses for at være det oprindelige kreditinstituts efterfølger for så vidt angår samtlige overdragne rettigheder og forpligtelser.

10 – Det oprindelige kreditinstitut og ethvert selskab, der tilhører samme koncern, og som leverer tjenesteydelser inden for den solgte virksomheds område, skal levere alle de oplysninger, som broinstituttet har anmodet om, og sikre det adgang til informationssystemerne vedrørende den overdragne virksomhed, og til gengæld for et vederlag, der er aftalt mellem parterne, fortsat levere de ydelser, som broinstituttet anser for nødvendige for den overdragne virksomheds normale drift.

11 – Den i stk. 1 omhandlede beslutning om overførsel finder anvendelse uafhængigt af enhver modstridende lovbestemmelse eller aftale og udgør et

tilstrækkeligt grundlag til at gennemføre enhver retlig formalitet, der er forbundet med overførslen.

12 – Beslutningen om overdragelse som omhandlet i stk. 1 er hverken underlagt et forudgående samtykke fra kreditinstituttets aktionærer eller fra modparter i aftaler om aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er bestemt til at blive overdraget, og kan ikke tjene som grundlag for nogen ret til førtidig ophævelse i henhold til de pågældende aftaler.

13 – En eventuel delvis overførsel af aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver må ikke være til hinder for det fulde ophør af det oprindelige kreditinstituts aftalemæssige forpligtelser, med overførsel af det ansvar, der er forbundet med de overførte aktiver, navnlig for så vidt angår aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, securitisation eller andre aftaler, der indeholder nettingklausuler.

Artikel 145 I

Salg af broinstituttets aktiver

1 – Med forbehold af de dispositioner, der er omfattet af ledelsen for broinstituttets beføjelser, opfordrer Banco de Portugal, når den finder, at betingelserne for at sælge alle eller en del af de aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er overført til broinstituttet, er opfyldt, andre enheder, der er godkendt til at udøve den pågældende virksomhed, til at afgive tilbud om erhvervelse samtidig med, at den sikrer gennemsigtighed i hele processen.

2 – Ved udvælgelsen af den erhvervende virksomhed tager Banco de Portugal hensyn til de formål, der er fastsat i artikel 145 A.

3 – Salgsprovenuet skal i prioriteret rækkefølge anvendes til forholdsmæssig tilbagebetaling af:

a) afviklingsfonden for alle de beløb, som den har stillet til rådighed i henhold til artikel 145 H, stk. 5,

b) indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker for alle de beløb, de måtte have stillet til rådighed i henhold til artikel 145 H, stk. 6.

4 – Efter tilbagebetaling af de i det foregående stykke nævnte beløb tilbageføres den eventuelle saldo af salgsprovenuet til det oprindelige kreditinstitut eller til dets insolvente bo i tilfælde af likvidation.

5 – Efter salget af samtlige aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver overført til broinstituttet og efter udlodning af salgsprovenuet i henhold til stk. 3 og 4 opløses broinstituttet af Banco de Portugal.

6 – Såfremt det ikke er muligt at sælge alle aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er overført til broinstituttet, kan Banco de Portugal beslutte, at de skal likvideres i henhold til den ordning, der gælder for udenretslig likvidation af kreditinstitutter.

Artikel 145 J

Andre foranstaltninger

1 – Under gennemførelsen af en afviklingshandling kan Banco de Portugal, hvis det er nødvendigt for at nå de i artikel 145 A omhandlede mål, beslutte, at følgende bestemmelser finder anvendelse på kreditinstitutter, der er omfattet af afviklingshandlingen:

- a) midlertidig fritagelse for anvendelsen af tilsynsreglerne,
- b) midlertidig fritagelse for rettidig opfyldelse af tidligere indgåede forpligtelser,
- c) midlertidig lukning af filialer eller andre faciliteter, der drives i forhold til offentligheden.

2 – Bestemmelserne i litra b) i det foregående stykke er ikke til hinder for, at kreditorerne bevarer alle deres rettigheder over for medforpligtede eller garanter.

3 – Bestemmelserne i denne artikel har en varighed på højst et år og kan forlænges med højst to år.

Artikel 145 L

Nettingaftaler

1 – Banco de Portugals gennemførelse af enhver afviklingshandling medfører, at den ret til førtidig ophævelse af de aftaler, som det omhandlede kreditinstitut er part i og som er fastsat inden for rammerne af nettingaftalerne (netting agreements), suspenderes i et tidsrum på 48 timer regnet fra tidspunktet for den tilhørende meddelelse om beslutningen, eller, hvis denne måtte ligge før dette tidspunkt, i givet fald fra datoen for Banco de Portugals meddelelse af beslutningen om den forestående afvikling, når udøvelsen af denne ret følger af den omtalte afviklingshandling.

2 – For så vidt angår aftaler, der er solgt eller overdraget i henhold til artikel 145 F eller 145 G, kan kreditinstitutts modparter efter afslutningen af den i det foregående stykke omtalte periode ikke udøve den ret til førtidig ophævelse, der er fastsat i henhold til nettingaftalerne (netting agreements), på grundlag af anvendelsen af en afviklingshandling.

3 – Med forbehold af bestemmelserne i det foregående stykke bevarer modparterne i kontrakter, som er omfattet af nettingaftaler (netting agreements),

som er blevet solgt eller overført i overensstemmelse med artikel 145 F eller 145 G, retten over for det erhvervende kreditinstitut til at anmode om førtidig ophævelse på et andet grundlag end det, der er omhandlet i det foregående stykke.

4 – Stk. 1 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor retten til førtidig ophævelse følger af kontraktvilkår i aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse og berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/26/EF af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingsystemer og værdipapirafviklingsystemer.

Artikel 145 M

Likvidationsordning

Hvis Banco de Portugal efter anvendelsen af enhver afviklingshandling finder, at de i artikel 145 A omhandlede mål er nået, og konstaterer, at kreditinstituttet ikke opfylder betingelserne for at bevare tilladelsen til at udøve sin virksomhed, kan det tilbagekalde godkendelsen for det kreditinstitut, som har været genstand for den pågældende afviklingshandling, hvorefter den likvidationsordning, der er fastsat i gældende lov, finder anvendelse.

Artikel 145 N

Søgsmål og offentlig interesse

1 – Med forbehold af artikel 12 er beslutninger truffet af Banco de Portugal om afviklingshandlinger underlagt de klageprocedurer, der er fastsat i forvaltningslovgivningen, med de undtagelser, der er fastsat i de følgende stykker, og under hensyntagen til den offentlige interesse, der er bestemmende for deres anvendelse.

2 – Kun indehavere af kapitalandele, som enkeltvis eller samlet besidder 10% af den pågældende enheds aktiekapital eller stemmerettigheder, har kompetence til at anlægge sag om foreløbige foranstaltninger.

3 – Vurderingen af spørgsmål, som ikke kræver en sagkyndig undersøgelse, vedrørende værdiansættelsen af de aktiver og passiver, der er genstand for afviklingshandlingen eller er sket i forbindelse hermed, vil blive foretaget inden for rammerne af proceduren vedrørende sagens realitet.

4 – I forbindelse med fuldbyrdelsen af retsafgørelser om annullation af retsakter, der er vedtaget på grundlag af dette kapitel, kan Banco de Portugal påberåbe sig disse som en legitim årsag til misligholdelse som fastsat i artikel 175, stk. 2, og artikel 163 i lov om forvaltningsretspleje, hvorved proceduren til fastsættelse af den erstatning, der skal betales i henhold til bestemmelserne i samme lovs artikel 178 og 166, straks indledes.

5 – Efter meddelelse herom i henhold til artikel 178, stk. 1, i lov om forvaltningsretspleje fremsender Banco de Portugal til den berørte part og til

retten de rapporter, som den er i besiddelse af, om den værdiansættelse af aktiver, der er foretaget af uafhængige enheder, og som er blevet bestilt med henblik på gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i dette kapitel.

Artikel 145 O

Værdiansættelser og beregning af godtgørelser

1 – Med henblik på det anførte i stk. 4 i den foregående artikel og enhver efterprøvelse vedrørende betaling af en godtgørelse i forbindelse med vedtagelsen af afviklingshandlinger i henhold til artikel 145 C, stk. 1, tages der ikke hensyn til den kapitalgevinst, der følger af offentlig finansiel støtte, navnlig den, der ydes af afviklingsfonden, eller af eventuelle indgreb fra indskudsgarantifonden eller fra garantifonden for land-andelsbanker.

2 – Uafhængigt af sin eventuelle medvirken som part skal Banco de Portugal i den efterprøvelse, der er nævnt i det foregående stykke, fremlægge en værdiansættelsesrapport efter anmodning fra den ret, for hvilken sagen er indbragt, der omfatter alle de forhold af tilsynsmæssig karakter, der kan være relevante for beregningen af godtgørelsen, navnlig med hensyn til kreditinstituttets fremtidige evne til at opfylde de almindelige betingelser for godkendelse, uden at dette berører Banco de Portugals mulighed for at gøre det af egen drift.

3 – Godtgørelse i henhold til denne artikel betales af afviklingsfonden, undtagen i de tilfælde, hvor Banco de Portugal skal holdes civilretligt ansvarlig for ulovlige handlinger.«

Disse bestemmelser blev ændret som følger ved artikel 2 i lovdekret nr. 114-A/2014 [udelades]:

»Artikel 145 B [...]

1 – Når der iværksættes afviklingshandlinger, skal det under hensyntagen til de formål, der forfølges i den foregående artikel, sikres, at:

- a) kreditinstituttets tab fortrinsvis dækkes af kreditinstituttets aktionærer,*
- b) kreditinstituttets kreditorer dernæst bærer det pågældende kreditinstituts resterende tab på rimelige vilkår og i forhold til rangordenen for de forskellige typer kreditorer,*
- c) ingen af kreditinstituttets kreditorer kan pådrage sig større tab end dem, vedkommende ville have lidt, hvis kreditinstituttet var trådt i likvidation.*

2 – [...].

3 – Hvis det efter likvidationen af det kreditinstitut, der er genstand for afviklingshandlingen, konstateres, at de kreditorer i dette institut, hvis fordringer

ikke er blevet overdraget til et andet kreditinstitut eller et broinstitut, har lidt større tab end det skønnes de ville have gjort i henhold til den værdiansættelse, der er omhandlet i artikel 145 F, stk. 6, og artikel 145 H, stk. 4, såfremt det pågældende kreditinstitut var trådt i likvidation umiddelbart inden afviklingshandlingen blev gennemført, har disse kreditorer ret til at modtage difference fra afviklingsfonden.

Artikel 145 F [...]

1 – [...].2 – [...].3 – [...].4 – [...].5 – [...].

6 – For så vidt angår det anførte i artikel 145 B, stk. 3, omfatter værdiansættelsen, der er omhandlet i det foregående stykke, ligeledes et skøn over omfanget af inddrivelsen af hver kreditorgruppes fordringer i henhold til den i loven fastsatte rangorden i tilfælde af kreditinstitutets likvidation umiddelbart før afviklingshandlingen finder anvendelse.

7 – Banco de Portugal fastsætter arten og størrelsen af den finansielle støtte, som afviklingsfonden om nødvendigt skal yde, hvilket bl.a. omfatter garantistillelse og ydelsen af lån til det sælgende kreditinstitut eller det erhvervende kreditinstitut for at bevare værdien af aktiverne og passiverne og gøre det muligt at gennemføre det i stk. 1 nævnte salg.

8 – [Stk. 7 ovenfor].

9 – Såfremt værdien af de solgte passiver overstiger aktivernes værdi, udgør den finansielle støtte, der ydes som godtgørelse for denne forskel i henhold til stk. 7 og 8, en fordring fra afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker over for det sælgende kreditinstitut.

10 – [Stk. 9 ovenfor] 11 – [Stk. 10 ovenfor]. 12 – [Stk. 17 ovenfor]

13 – [Stk. 12 ovenfor] 14 – [Stk. 13 ovenfor]

15 – [Stk. 14 ovenfor] 16 – [Stk. 15 ovenfor]

17 — Den nævnte betaling i det foregående stykke kan foretages ved at overføre nye aktiver til den erhvervende virksomhed fra det sælgende kreditinstitut eller fra afviklingsfonden, indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker på de betingelser, der er fastsat i stk. 7 og 8.

18 – [Stk. 17 ovenfor]

19 – Ved udvælgelsen af de aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der i henhold til denne artikel skal sælges, finder bestemmelserne i artikel 145 H, stk. 2, anvendelse med eventuelle nødvendige tilpasninger.

Artikel 145 H

[...] 1 – [...]

2 – [...]

a) aktionærer, der på tidspunktet for overførslen ejer mindst 2% af aktiekapitalen, personer eller enheder, som i løbet af de to år forud for overførslen har ejet mindst 2% af aktiekapitalen, medlemmerne af deres bestyrelser og tilsynsorganer, revisorer eller revisionselskaber eller personer, der har denne egenskab i forhold til andre virksomheder, som har et tilsyns- eller koncernforhold til enheden,

b) [...]; c) [...]; d) [...]

3 – [...]

4 – De aktiver, passiver, ikke-balanceførte elementer og forvaltede aktiver, der er udvalgt i henhold til stk. 1, skal inden for en af banken fastsat frist værdiansættes i forhold til overdragelsestidspunktet af en uafhængig enhed udpeget af Banco de Portugal og betales af kreditinstituttet, og i tilfælde af det oprindelige kreditinstituts likvidation umiddelbart forud for gennemførelsen af afviklingshandlingen skal værdiansættelsen i henhold til artikel 145 B, stk. 3, ligeledes omfatte en vurdering af niveauet for inddrivelsen af hver enkelt kreditors fordringer i overensstemmelse med den rangorden, der er etableret i loven.

5 – [...].

6 – Banco de Portugal fastsætter arten og størrelsen af den finansielle støtte, som afviklingsfonden om nødvendigt skal stille til rådighed med henblik på etableringen og udførelsen af broinstituttets virksomhed, navnlig ved ydelse af lån til broinstituttet til ethvert formål, tilrådighedsstillelse af de midler, der anses for nødvendige for gennemførelsen af broinstituttets kapitaludvidelser, eller garantistillelse.

7 – [...] [...] 8 – [...] 9 – [...] 10 – [...] 11 – [...] 12 – [...] 13 – [...].

Artikel 145.-I

[...] 1 – [...] 2 – [...] 3 – [...]:

a) til afviklingsfonden for alle de beløb, som den måtte have stillet til rådighed i henhold til artikel 145 H, stk. 6,

b) til indskudsgarantifonden eller garantifonden for land-andelsbanker for alle de beløb, den måtte have stillet til rådighed i henhold til artikel 145 H, stk. 7.

4 – [...] 5 – [...] 6 – [...].«

Ordningen for afviklingshandlinger for tilsynsunderlagte institutter blev på ny ændret ved lov nr. 23-A/2015 af 26. marts 2015[,] som førte til en fuldstændig gennemførelse af det omhandlede direktiv.

Hvad angår delvise gennemførelser af direktiver inden udløbet af den herfor fastsatte frist har Den Europæiske Unions Domstol allerede udtalt, at en delvis gennemførelse af et direktiv ikke kan bringe virkeliggørelsen af dets formål i fare, således som det bl.a. fremgår af dom af 18. september 1997, sag C-129/96, hvori Domstolen fastslog følgende:

»[D]et følger af EØF-traktatens artikel 5, stk. 2, og artikel 189, stk. 3, såvel som af direktiv 91/156, at den medlemsstat, som direktivet retter sig til, inden for den periode, som er fastsat i direktivet for dets gennemførelse, ikke må træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det i direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare.«

[udelades] [I] flere andre domme har Den Europæiske Unions Domstol allerede specifikt taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt visse bestemmelser i direktiver skal fortolkes således, at de er til hinder for en bestemt national lovgivning selv før udløbet af gennemførelsesfristen.

Se f.eks. [udelades] [dom] af 2. juni 2006[,] [udelades] sag C-27/15 og [udelades] af 26. februar 2015[,] [udelades] sag C-104/14.

Det er korrekt, at traktaten i artikel 288, stk. 3, bestemmer, at direktivet skal [udelades] gennemføres i den nationale retsorden på et tidspunkt, og at det er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader valget af form og midler til medlemsstaterne, men det forholder sig ikke desto mindre således, at Den Europæiske Unions Domstol med hensyn til den nationale retsorden desuagtet anerkender, at direktivet har direkte virkning med hensyn til beskyttelsen af borgernes rettigheder i visse tilfælde, når direktivets bestemmelser er ubetingede og tilstrækkeligt klare, og når medlemsstaten ikke har gennemført dem inden for den fastsatte frist.

Det følger heraf, at henset til medlemsstaternes forpligtelse til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at nå det mål, der er tilsigtet med et direktiv, og [udelades] Den Europæiske Unions Domstols praksis i den forstand, at medlemsstaterne og deres domstole, mens fristen for gennemførelse af et direktiv løber, skal afholde sig fra at vedtage bestemmelser eller foretage fortolkninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det foreskrevne resultat i det pågældende direktiv i alvorlig fare, skal der forelægges Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse med henblik på at få afklaret den foreliggende tvivl og opnå den fornødne klarhed og korrekte fortolkning af den omhandlede del af EU-retten, hvilket er nødvendigt for at undersøge [udelades] den påberåbte ulovlighed [udelades].

[omissis] [F]or så vidt angår de påberåbte ulovligheder er der rejst [udelades] tvivl om fortolkningen af de EU-retlige forskrifter [udelades], som derfor skal afgøres, for at der kan afsiges dom.

[udelades] Under hensyntagen til de krav, der følger af princippet om [fællesskabs-]rettens forrang og princippet om overensstemmende fortolkning og i betragtning af, at proceduren for den præjudicielle afgørelse er et vigtigt værktøj, der muliggør sikringen af en ensartet fortolkning og anvendelse af EU-retten i alle medlemsstater, såvel som sammenhængen i EU's retsbeskyttelsessystem og princippet om retten til effektive retsmidler for så vidt angår de personlige rettigheder, anses det for nødvendigt og ønskeligt at forelægge [udelades] [en] anmodning om præjudiciel afgørelse, i betragtning af, at den analyse og søgning, der er foretaget på domænet »www.curia.europa.eu/juris/« ikke har frembragt retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol, der har udtalt sig om de specifikke og konkrete begrænsninger [udelades] [af] det rejste [udelades] spørgsmål [udelades], eller om der er en lignende situation, navnlig med hensyn til de lovgivningsmæssige rammer [udelades], og det er uvist, [udelades] om der findes en fast retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol om dette emne eller om, hvordan man skal fortolke de omtvistede juridiske regler uden for enhver rimelig tvivl.

Under disse omstændigheder findes det, at de formelle betingelser [udelades] for [udelades] at forelægge [et] præjudicielt spørgsmål er opfyldt i den foreliggende sag.

[udelades] Inden for rammerne af tvisten og bisiddernes synspunkter skal det således efterprøves og fastslås, om de nationale bestemmelser, der delvist gennemfører direktiv 2014/59/EU ved RGICSF, art[ikel] 145 A-145 O, er forenelige med den ovennævnte EU-ret og med Den Europæiske Unions Domstols praksis, der er indeholdt i dom af 18. december 1997, »Inter-Environnement Wallonie«, sag C-129/96, [udelades] [præmis] 44 og 45, [retspraksis, der siden er bekræftet og gentaget], og endvidere afklares, om vedtagelsen af disse bestemmelser under de angivne vilkår, primært gennem lovdekret nr. 114-A/2014, kan bringe virkeliggørelsen af det i direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare.

Følgelig skal følgende spørgsmål [udelades] forelægges Domstolen til præjudiciel afgørelse [udelades]:

- 1) Skal EU-retten, herunder navnlig art[ikel] 17 i [Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder] og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber, og om ændring af Rådets direktiv 82/891/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF, 2002/47/EF, 2004/25/EF, 2005/56/EF, 2007/36/EF, 2011/35/EU, 2012/30/EU og 2013/36/EU samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 og (EU) nr. 648/2012, særligt artikel 36, 73 og 74, fortolkes i den henseende, at de er til hinder for en national

lovgivning som den førømtalte, som blev anvendt ved en afviklingshandling, der førte til oprettelsen af et broinstitut og adskillelsen af aktiver, og som, ved delvist at gennemføre det omtalte direktiv, og inden fristen for dets gennemførelse var overskredet:

- a) ikke inden dens vedtagelse fastsatte en rimelig, forsigtig og realistisk værdiansættelse af aktiver og passiver af det kreditinstitut, der var omfattet af afviklingshandlingen,
 - b) ikke fastsatte nogen betaling af en eventuel godtgørelse på grundlag af den i litra a) omhandlede værdiansættelse til instituttet under afvikling, eller i givet fald til indehaverne af aktier eller andre adkomstbeviser, og i stedet begrænsede sig til at bestemme, at den eventuelle saldo af provenuet fra salget af broinstituttet skulle tilbagebetales til det oprindelige kreditinstitut eller dets insolvente bo,
 - c) ikke fastsatte, at aktionærerne i instituttet, der var genstand for afviklingshandlingen, havde ret til et beløb, der ikke var lavere end det beløb, de ville have modtaget, hvis instituttet havde været fuldstændigt afviklet inden for rammerne af en almindelig insolvensbehandling, og kun fastsatte denne beskyttelsesmekanisme for de kreditorer, hvis fordringer ikke var blevet overført, og
 - d) ikke fastsatte nogen anden værdiansættelse end den, der er omhandlet i litra a), med henblik på at afgøre, om aktionærerne og kreditorerne ville være blevet behandlet gunstigere, såfremt det kreditinstitut, der var genstand for afviklingshandlingen, var indtrådt i en almindelig insolvensbehandling?
- 2) I lyset af Domstolens retspraksis, der er indeholdt i dom af 18. december 1997, *Inter-Environnement Wallonie*, [sag C-129/96, retspraksis, der senere er gentaget af den nævnte Domstol], kan en national lovgivning som den beskrevet ovenfor, der delvis gennemfører direktiv 2014/59/EU, bringe virkeliggørelsen af det i direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare, navnlig for så vidt angår artikel 36, 73 og 74, i forbindelse med gennemførelsen af afviklingshandlingen?

*

Af disse grunde [*udelades*]:

[*udelades*] [*udelades*] [*u*]dsættes [*udelades*] den foreliggende sag.

[*udelades*] Lissabon, den 23. januar 2020

[*udelades*]